

Förvar

av Ida Idaida och Fatima Moallim

I *Förvar* möts två konstnärskap vars olika verk tillåts interagera med varandra och växa samman: Ida Idaidas *Autobiografi, hihihihhi (through the the close-set bars of a cage)* och Fatima Moallims *Cyklop*. I mötet flätas olika livsöden samman, nervtrådar tvinnas ihop och upplevelser av ångest och rädsla speglas i erfarenheter av trauma.

Det ena verket omsluter det andra, skyddar det men stänger det också inne. Idaidas bur av stål (*Autobiografi...*) håller Moallims dörr av marmor (*Cyklop*) i säkert förvar. Buren är delvis täckt av ihopsydda linnedukar mot vilka tecknade fragila gestalter framträder bakom gallerliknade raster eller som instängda i trånga rutor: *en slags skenvärld, en tunn hinna av genomskinliga bilder som förklarar verkligheten, ett spöke eller kanske ett sorgespel...*¹ Den till synes blodindränkta buren är stängd för besökare, marmordörrens titthål (Cyklopens öga) är vänt mot marken och brevinkastet har blockerats med skjutlås. Kontakten med yttrevärlden är i flera led blockerad.

Att hålla en människa i förvar är i juridisk mening något annat än att hålla henne fängslad. Samtidigt hålls du i förvaret fången. Din rörelsefrihet är fråntagen dig och ditt liv är satt på vänt. Migrationsverket driver flera förvar runt om i landet där barn och vuxna lever inlåsta, i väntan på att deras asylansökan ska behandlas eller utvisning verkställas.

Förvar som livstillstånd kan också vara självpåkallat. När omvärlden ter sig alltför skrämmande och hotfull, eller när svåra minnen och tankar överväldigar, kan en inkapslad tillvaro framstå som det enda möjliga. Men att leva i isolering – även om bubblan till viss del är självvald – innebär ett slags förvaring av jaget utanför livet. Du är visserligen inte död men inte heller fullt levande.

Moallim har refererat till *Cyklop* som ett människoätande monster. Ett monster i form av paranoid rädsla som förtär sina offer inifrån. Verket har sin upprinnelse i konstnärens uppväxt i en av allmännyttans lägenheter i en mellanstor svensk stad, i en flyktingfamilj drabbad av posttraumatiskt stressymptom. Även *Autobiografi ...* bär på erfarenheter av svår psykisk stress och rymmer berättelser om våld i maskopi med patriarkatets giftiga och skeva världsbild.

Båda konstnärerna har intresserat sig för hur erfarenheter av trauma kan skapa ett inre behov att barrikadera sig mot omvärlden, samtidigt som det omgivande samhället kan medverka till att en människa förvägras att växa och blomstra, genom att utestänga eller på andra sätt reducera hennes människovärde.

I *Förvar* skapar ömsesidig förståelse och omsorg utrymme för acceptans, läkande och vila. Moallims enögda monster hålls instängt i Idaidas bur. Vilande i vertikalt läge riktas dess ångestdrivna bevakande blick ned mot jorden. Monstret kan inte längre se oss och inte heller nå oss. På så sett gestaltar verket ett omhändertagande, och då inte i polisiär mening. Snarare ett ömsesidigt omhändertagande mellan två medmänniskor – en systerlig omfamning.

Och förhoppningsvis kommer det en dag då burens dörr kan stå på glänt. Då monstret farlighet börjat att avta i mötet med den friska syrerika luften, och därmed kan tillåtas bli en del av livet.

Joa Ljungberg

---

¹ Formulerade tankar under arbetet med *Förvar*, mejlade från Ida till Fatima och Joa.

